

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2017-04-27
Meddelad i Växjö

Mål nr
680-17
1114-17, 1115-17

SÖKANDE

Strandmöllen AB, 556599-8480
Näsvägen 22-24
341 34 Ljungby

MOTPARTER

1. Landstinget Blekinge
Affärsenheten
371 81 Karlskrona

2. Landstinget i Kalmar län, 232100-0073
Box 601
391 26 Kalmar

3. Region Kronoberg, Fastigheter, 232100-0065
Box 1223
351 12 Växjö

Ombud för 2 och 3 är Landstinget Blekinge.

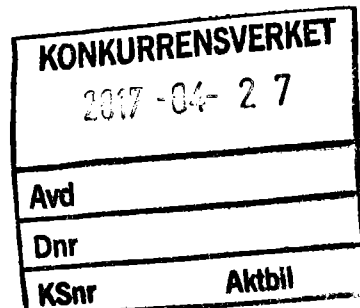
SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Strandmöllen AB:s yrkande om att förklara målen vilande i avvaktan på kammarrättens avgörande avseende beslut om sekretess.

Förvaltningsrätten avslår Strandmöllen AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 153387

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se
www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Landstinget Blekinge har tillsammans med Landstinget i Kalmar län och Region Kronoberg (Landstingen) genomfört en samordnad upphandling kallad medicinska och övriga gaser 2017. Upphandlingsformen var öppet förfarande och anbudet med lägst pris avsågs att antas. Upphandlingen var delbar på två varav område A och B var en del och område C en annan. Sista anbudsdag var den 2 februari 2017. AGA Gas AB (AGA) antogs som leverantör för hela upphandlingen.

Strandmöllen AB (Strandmöllen) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om samt inte får avslutas förrän Strandmöllen fått ta del av sekretessbelagda handlingar i AGA:s anbud. Strandmöllen yrkar även att förvaltningsrätten förklarar målen vilande i avvaktan på kammarrättens avgörande avseende beslut om sekretess. I huvudsak anför Strandmöllen följande. Vinnande leverantören AGA har begärt att deras anbud ska sekretessbeläggas. Strandmöllen vill kunna granska och göra en bedömning av AGA:s anbud. Uppgifter om försäljningspris kan inte anses vara företagshemligheter. De skäl som bolaget angett i anbudet är inte tillräckliga. Utvärderingskriteriet i upphandlingen är lägsta pris. Eftersom anbudspriserna redovisas per produktområde är det inte möjligt att avgöra riktigheten i anbuden utan underlagen. AGA kan eventuellt ha utnyttjat sin dominerande ställning på marknaden. Därför begär Strandmöllen att få del av anbudet. Landstingen har agerat i strid mot transparensprincipen när anbudet inte kunnat granskas. Landstinget Blekinge avbröt en tidigare upphandling den 1 juli 2016 avseende medicinska och övriga gaser. Anbuden lämnades ut i sin helhet utan hänsyn till sekretess. Strandmöllen har inte fått möjlighet att ta del av begärda anbud på motsvarande sätt som anbudsgivarna fick i upphandlingen som gjordes 1 juli 2016. Detta har gett fördelar för övriga anbudsgivare och strider mot likabehandlingsprincipen. Tilldelningsbeslutet har brister och följer inte myndighetens egna administrativa före-

skrifter. Beslutet gäller enbart område A. Förutsättningarna för leverantörernas prissättning förändras. Myndigheten har förändrat utvärderingsmodellen utan att leverantörerna fått tid att korrigera sina anbud. Utvärderingen har därför inte gjorts på ett transparent sätt. Det är även ett brott mot likabehandlingsprincipen att korrigera kriterierna och ge fördel till vinnande leverantören. Strandmöllen har lämnat lägsta pris och borde därför tilldelats område C. Område B borde ha utvärderats tillsammans med område A. Strandmöllen kommer eller kan komma att lida skada genom att uppgifter röjts samtidigt som en ny upphandling för exakt samma behov genomförs.

Landstingen bestrider bifall till ansökan. I huvudsak anförs följande. AGA lämnade lägst pris på alla områdena vilket framgick tydligt av tilldelningsbeskedet. Strandmöllen upplystes om vinnarens totalpris för respektive del. Alla bilagor i vinnande anbudet har lämnats ut förutom de som rör sortiment och priser. Dessa har sekretessbelagts enligt beslut den 27 februari 2017. AGA har begärt sekretess av sina prisuppgifter med anledning av att bolaget agerar på en starkt konkurrensutsatt marknad med återkommande upphandlingar. Detta styrks även av att lämnade priser i aktuell upphandling understiger 50 procent av tidigare avtalspriser. Vinnaren har antagits i enlighet med LOU. Strandmöllen har inte visat att bolaget lider skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämplig lag

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling upphävdes i samband med att lagen (2016:1145) om offentlig upphandling trädde i kraft den 1 januari 2017. Enligt övergångsbestämmelserna gäller den upphävda lagen dock för upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Den upphävda lagen ska därför tillämpas i detta mål.

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på. Domstolens prövning är begränsad till de omständigheter som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69). Det är således Strandmöllen som har att visa att kommunen har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att Strandmöllen har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta. Krav som uppställs i en upphandling kan delas upp i obligatoriska och icke obligatoriska krav.

Frågan om vilandeförklaring, m.m.

Förvaltningsrätten har genom beslut den 27 mars 2017 avslagit Strandmöllens yrkande om editionsföreläggande avseende sortiments- och prisbilaga i det vinnande anbudet. Förvaltningsrätten anförde i beslutet även att den åberopade handlingen inte behövs för en effektiv överprövning med utgångspunkt i vad Strandmöllen AB anført i sin ansökan om överprövning. Strandmöllen förelades även att slutföra sin talan.

Därefter har Strandmöllen begärt att målen inte ska avgöras innan Kammarrätten i Jönköping prövat Strandmöllens överklagande av Landstinget Blekinges beslut att inte lämna ut sortiments- och prisbilagan.

Förvaltningsrätten har den 13 april 2017 återigen förelagt bolaget att slutföra sin talan senast den 20 april 2017. Strandmöllen har inte hörts av.

Förvaltningsrätten anser inte att det är av synnerlig vikt att invänta kammarrättens avgörande i sekretessfrågan för prövningen av Strandmöllens ansökan om överprövning. Vad Strandmöllen numera anför medför inte att sortiments- och prisbilagan behövs för en effektiv överprövning. Målen kan därför avgöras utan ytterligare utredningsåtgärder.

Strandmöllen har lagt fram synpunkter på andra, tidigare, upphandlingar Landstingen gjort. Dessa omfattas inte av förvaltningsrättens prövning. Förvaltningsrättens prövning omfattar endast upphandlingen benämnd medicinska och övriga gaser 2017.

Förvaltningsrättens bedömning.

Enligt punkt 2.3 i förfrågningsunderlaget är upphandlingen delbar på två områden. Dessa är område A tillsammans med B eller område C. Av punkt 4.1.3 i underlaget framgår att det anbud som i område A och B saknar offererad vara beräknas utifrån ett påräknad belastningspris. Priset för aktuell vara jämförs med det högsta anbudets adderat med 10 procent. Samtliga varor i område C måste offereras. I bilaga 1 i tilldelningsbeskedet har Landstingen räknat samman alla anbudsgivarnas anbudspriser för respektive område. Av sammanställningen framgår att alla anbudsgivare offererat hela upphandlingen men att AGA lämnat lägst pris på bägge delområden.

Likabehandlingsprincipen innebär att samtliga leverantörer ska behandlas lika under upphandlingsprocessen. Exempel på detta kan vara att kompletteringar och förtydliganden ska tillåtas på samma sätt. Utvärderingen ska ske med hänsyn till samtliga utvärderingskriterier utan att någon av leverantörerna får någon särbehandling. Enligt Strandmöllen har Landstingen i en

tidigare upphandling lämnat ut bolagets anbud till övriga leverantörer utan hänvisning till sekretess. När Landstingen i den nu aktuella upphandlingen vägrar lämna ut vinnande leverantörens anbud till Strandmöllen menar bolaget att det sker i strid mot likabehandlingsprincipen. Enligt förvaltningsrättens mening kan Landstingens agerande såsom det har beskrivits inte anses stå i strid mot likabehandlingsprincipen.

Principen medför en skyldighet för myndigheten att i upphandlingsförfarandet lämna insyn. Förfarandet ska vara öppet för konkurrens och myndighetens opartiskhet ska kunna kontrolleras. Principen förutsätter att upphandlingen annonseras offentligt, att deltagarna informeras om utgången av upphandlingen samt att dokumenten i huvudsak är offentliga. Förfrågningsunderlaget ska vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas. Myndigheten bör åtminstone lämna uppgift om avgörande kriterier för kontraktstilldelning- däribland det totala anbudspriset samt slutsatser om kvalitetskriterier för att avtalsspärren ska börja löpa. Av handlingarna i målen framgår att Landstingen har redovisat anbudsgivarnas totalsummor samt vinnande leverantören. Frågan huruvida redovisningen är tillräcklig påverkar enbart avtalsspärren. Strandmöllen har genom det anförda inte visat att Landstingen brutit mot Transparensprincipen.

Strandmöllen anser att tilldelningsbeskedet har brister. Beskedet påstås enbart avse ett av de tilldelade områdena samt att utvärderingskriterierna förändrats för kort tid innan anbudstidens utgång. Utvärderingen borde även gjorts på ett annat sätt så att Strandmöllen tilldelats område C. Av förfrågningsunderlaget under punkt 2.3 framgår att upphandlingen består av tre produktområden (A,B och C) men är delbar på två. Utvärdering sker för område A och B tillsammans. Område C utvärderas för sig. Av bilaga till tilldelningsbeslutet framgår att AGA haft lägst anbud avseende område C. Av handlingarna i målen framgår inte att tilldelningskriterierna i upphandlingen förändrats under anbudstiden.

Förvaltningsrättens samlade bedömning är att vad Strandmöllen anför inte visar att Landstingen har brutit mot LOU under upphandlingsprocessen samt vid tilldelningen av kontraktet i aktuell upphandling. Inte heller anför Strandmöllen något i övrigt som visar att kommunen brutit mot LOU. Ansökan om överprövning bör därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109-1D-LOU)

Magnus Hansson
rådman

föredragande: Helene Larsson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.